

Środa, 20 stycznia 2021 r.

P9_TA(2021)0011

Kontrola stosowania prawa Unii Europejskiej w latach 2017, 2018 i 2019

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie kontroli stosowania prawa Unii Europejskiej w latach 2017, 2018 i 2019 (2019/2132(INI))

(2021/C 456/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 2 i 3,
- uwzględniając sprawozdania roczne Komisji z kontroli stosowania prawa Unii Europejskiej za lata 2017, 2018 i 2019 (COM(2018)0540, COM(2019)0319 i COM(2020)0350),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Umocnienie praworządności w Unii – Plan działania” (COM(2019)0343),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie kontroli stosowania prawa Unii Europejskiej w 2016 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji Unii Europejskiej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie prawodawstwa dotyczącego postępowania administracyjnego w Unii Europejskiej ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 grudnia 2016 r. pt. „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” ⁽⁴⁾, C(2016)8600,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie aktualizacji zasad postępowania w stosunkach ze skarżącymi w przedmiocie stosowania prawa unijnego (COM(2012)0154),
- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽⁵⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt.: „Sprawozdanie na temat praworządności z 2020 r. – Sytuacja w zakresie praworządności w Unii Europejskiej” (COM(2020)0580),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w oparciu o art. 10 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (COM(2016)0448),
- uwzględniając komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady pt. „Dziewiąte sprawozdanie z postępu prac nad stworzeniem rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa” (COM(2017)0407),

⁽¹⁾ Dz.U. C 28 z 27.1.2020, s. 108.

⁽²⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 126.

⁽³⁾ Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s. 17.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 18 z 19.1.2017, s. 10.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

Środa, 20 stycznia 2021 r.

- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającą rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającą dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE ⁽⁶⁾ (czwarta dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy), która została zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającą dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE ⁽⁷⁾ (piąta dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy),
  - uwzględniając opracowany przez Europejski Trybunał Obrachunkowy przegląd nr 07/2018 pt. „Wdrażanie prawa UE w praktyce – obowiązki Komisji Europejskiej w zakresie nadzoru wynikające z art. 17 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (Przegląd horyzontalny)”,
  - uwzględniając opracowany przez Europejski Trybunał Obrachunkowy przegląd nr 02/2020 pt. „Kształtowanie prawa w Unii Europejskiej po niemal 20 latach realizowania strategii lepszego stanowienia prawa”,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Konstytucyjnych oraz Komisję Petycji,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A9-0270/2020),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 4 ust. 3 TUE oraz art. 288 ust. 3 i art. 291 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) państwa członkowskie ponoszą główną odpowiedzialność za prawidłową transpozycję oraz prawidłowe stosowanie i wdrażanie prawa UE w przewidzianym terminie, a także za ustanowienie odpowiednich środków niezbędnych do zapewnienia skutecznej ochrony w dziedzinach objętych kompetencjami unijnymi; mając na uwadze, że przepisy europejskie są skuteczne o ile z jednej strony są przetransponowane w sposób terminowy, pełny i dokładny, a z drugiej strony są one odpowiednio stosowane w krajowych porządkach prawnych przez państwa członkowskie, co jest konieczne, aby zapewnić korzyści płynące z polityk UE wszystkim obywatelom europejskim oraz równe warunki przedsiębiorstwom na całym rynku wewnętrznym; mając na uwadze, że ustawodawstwo UE powinno przestrzegać zasad lojalnej współpracy, przyznania kompetencji, pomocniczości i proporcjonalności;
- B. mając na uwadze, że konieczne jest uznanie, jak ważny jest czynny wkład parlamentów narodowych w należyte funkcjonowanie UE oraz w zapewnienie poszanowania zasady pomocniczości zgodnie z procedurą zapisaną w Protokole w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności stanowiącym protokół nr 2 do TFUE; mając na uwadze, że powinniśmy nadal wspierać ściślejszą współpracę z parlamentami narodowymi w procesie stanowienia prawa; przypomina, że w 2019 r. przedłożono 159 sprawozdań i nie przedłożono ani jednej uzasadnionej opinii, przy czym łączna liczba sprawozdań w ciągu ostatnich dziewięciu lat wyniosła 4 918, a łączna liczba uzasadnionych opinii – 439; mając na uwadze, że do dziś procedurę żółtej kartki uruchomiono tylko trzy razy, a po procedurę pomarańczowej kartki nie sięgnięto ani razu;
- C. mając na uwadze, że dialog między instytucjami UE a organami krajowymi miał zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia 90 % postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego poczynawszy od 2014 r. bez udziału Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE); mając na uwadze, że postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego należy stosować jako ostateczność; mając na uwadze, że przepisy unijne powinny być formułowane w sposób zapewniający ich łatwą transpozycję do prawa krajowego;
- D. mając na uwadze, że procedury EU Pilot wprowadzono w celu szybkiego uporania się na wczesnym etapie z potencjalnymi naruszeniami prawa UE w odpowiednich przypadkach w drodze zorganizowanego dialogu między Komisją a państwami członkowskimi służącego rozwiązywaniu problemów; mając na uwadze, że stosowanie tych procedur było coraz rzadsze od 2017 r., ponieważ stwierdzono, że wiązało się z dodatkowym biurokratycznym obciążeniem procedur i nie zapewniało rzeczywistej wartości dodanej; mając na uwadze, że Komisja nie odpowiedziała jeszcze na ponawiane apele Parlamentu o informowanie go o wszczętych postępowaniach EU Pilot i postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, zwłaszcza jeżeli wynikają one z petycji;
- E. mając na uwadze, że w 2016 r. Komisja określiła priorytety dla swoich prac nad przypadkami naruszenia i doniesieniami, skupiając się na najbardziej poważnych naruszeniach prawa UE wywierających znaczny wpływ na interesy obywateli i przedsiębiorstw, oraz mając na uwadze, że Komisja zaczęła stosować to nowe, bardziej ukierunkowane podejście w 2017 r.;

⁽⁶⁾ Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43.

Środa, 20 stycznia 2021 r.

- F. mając na uwadze, że postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, a także inne mechanizmy promujące wdrażanie i przestrzeganie zapewniają, że niekorzystne skutki nieterminowej lub niepełnej transpozycji lub niewłaściwego stosowania prawa UE przez państwa członkowskie nie wpływają negatywnie na obywateli Unii, ani na przedsiębiorstwa unijne; mając na uwadze, że postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego mają ten szkodliwy skutek, że to obywatele płacą za niepełną transpozycję lub niewłaściwe stosowanie prawa europejskiego przez państwa członkowskie; mając na uwadze, że pożądana jest skuteczniejsza współpraca międzyinstytucjonalna, zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, oraz wprowadzenie nowych mechanizmów lub dokonanie przeglądu istniejących mechanizmów w celu zagwarantowania prawidłowego stosowania prawa UE;
- G. mając na uwadze, że poszanowanie praworządności to warunek wstępny zapewnienia demokracji i praw podstawowych; mając na uwadze, że utrzymanie praworządności stanowi warunek niezbędny do korzystania z praw i wywiązywania się z obowiązków wynikających z traktatów i prawa wtórnego; mając na uwadze, że UE ma do odegrania rolę w rozwiązywaniu kwestii związanych z praworządnością, gdziekolwiek się pojawiają; mając na uwadze, że sądy krajowe w państwach członkowskich zapewniają skuteczne egzekwowanie praw i obowiązków przewidzianych prawem UE; mając na uwadze, że niezależne i skuteczne systemy wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich stanowią również fundament wzajemnego zaufania, które jest podstawą wspólnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, otoczenia sprzyjającego inwestycjom, trwałości długoterminowego wzrostu gospodarczego i ochrony interesów finansowych UE;
- H. mając na uwadze, że ochrona praw podstawowych i swobód obywatelskich, niezależne i bezstronne organy sądowe, wolność wypowiedzi, pluralizm mediów i brak wpływów lub nacisków politycznych na media, poszanowanie legalności przez podmioty szczebla niższego niż krajowy oraz walka z korupcją i infiltracją legalnej gospodarki przez przestępczość zorganizowaną to podstawowe warunki zagwarantowania równości wobec prawa, obrony praw obywatelskich, zapobiegania nadużyciom i zapewnienia odpowiedzialności osób administrujących sprawami publicznymi; mając na uwadze, że wolność, pluralizm i niezależność mediów są kluczowymi elementami prawa do wolności wypowiedzi; mając na uwadze, że niezależne i wolne media odgrywają zasadniczą rolę w demokratycznym społeczeństwie, jak zapisano w Karcie praw podstawowych UE (zwanej dalej „Kartą” oraz w TUE; mając na uwadze, że kampanie dezinformacji mające na celu wprowadzanie opinii publicznej w błąd co do działań UE wymierzone są również w środki podejmowane z myślą o zapewnieniu prawidłowego stosowania prawa UE w państwach członkowskich;
- I. mając na uwadze, że art. 21 Karty zakazuje wszelkich form dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność; mając na uwadze, że wiele aktów ustawodawczych mających na celu konkretne wdrożenie tej podstawowej zasady do dziś nie jest prawidłowo wdrożonych w kilku państwach członkowskich;
- J. mając na uwadze, że Europol stwierdził, iż część rocznego PKB UE wynosząca od 0,7 % do 1,28 % jest wykorzystywana na podejrzone działania finansowe, takie jak pranie nielegalnie uzyskanych środków; mając na uwadze, że Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec większości państw członkowskich, które nie wdrożyły prawidłowo dyrektyw w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy (w szczególności czwartej i piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy);
- K. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie wprowadziły programy, które zawierają bezpośrednio lub pośrednio sprzedaż obywatelstwa UE; mając na uwadze, że wyrażono poważne zaniepokojenie w związku z nielegalnym wykorzystywaniem takich programów, co spowodowało problemy związane z bezpieczeństwem, brakiem przejrzystości, osłabieniem zaufania obywateli do wartości i zasad UE i sprzyjaniem terroryzmowi, przestępczości zorganizowanej oraz praniu pieniędzy;
- L. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem Komisji decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej⁽⁸⁾ nie gwarantuje koniecznego minimalnego poziomu zbliżenia przepisów w odniesieniu do zarządzania organizacją przestępczą lub przynależności do niej w oparciu o jednolitą definicję organizacji przestępczej; mając na uwadze, że decyzja ramowa pozwala państwom członkowskim na niewprowadzanie pojęcia organizacji przestępczej do ich ustawodawstwa krajowego, natomiast mogą one stosować obowiązujące krajowe prawo karne, odwołując się do ogólnych przepisów dotyczących udziału w określonych przestępstwach i ich przygotowywania; mając na uwadze, że w konsekwencji mogą powstać kolejne rozbieżności w praktycznym stosowaniu decyzji ramowej;

⁽⁸⁾ . Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w oparciu o art. 10 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (COM(2016)0448).

Środa, 20 stycznia 2021 r.

- M. mając na uwadze, że kryzys uchodźczy ujawnił potrzebę pilnej reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz większego podziału obowiązków między państwa członkowskie; mając na uwadze, że obowiązkowe mechanizmy pilnej relokacji osób ubiegających się o azyl z Włoch i Grecji okazały się nieskuteczne, przynosząc w szczególności poważne następstwa o charakterze fizycznym i psychologicznym dla małoletnich, zwłaszcza małoletnich bez opieki; mając na uwadze, że Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec Republiki Czeskiej, Polski i Węgier w związku z odmową zastosowania się do decyzji o relokacji;
- N. mając na uwadze, że zgodnie z kodeksem granicznym Schengen tymczasowe przywrócenie kontroli na granicach jest możliwe jedynie w wyjątkowych okolicznościach i jako ostateczność; mając na uwadze, że wiele państw członkowskich naruszyło przepisy, przedłużając kontrole na granicach bez należytego uzasadnienia; mając na uwadze, że Komisja nie uznała za stosowne, aby wszcząć postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec tych państw;
- O. mając na uwadze, że wolność, pluralizm i niezależność mediów są kluczowymi elementami prawa do wolności wypowiedzi; mając na uwadze, że media odgrywają zasadniczą rolę w demokratycznym społeczeństwie, jak zapisano w Karcie oraz w TUE;
- P. mając na uwadze, że dyrektywa 2014/59/UE ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych ma na celu ograniczenie szkód spowodowanych wpływem kryzysów gospodarczych na budżety publiczne, przez osłabienie skutków niewypłacalności banków wobec udziałowców, obligatariuszy i posiadaczy rachunków powyżej 100 tys. EUR, w drodze umorzenia lub konwersji długu; mając na uwadze, że na mocy przepisów dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BRRD), w szczególności przepisów dotyczących umorzenia lub konwersji długu, istnieje zagrożenie, iż posiadacze rachunków bieżących, czyli osoby oszczędzające będą musiały ponieść konsekwencje niewłaściwego zarządzania prowadzącego do niewypłacalności banku;
- Q. mając na uwadze, że w 2019 r. Komisja nadal monitorowała wdrażanie przez państwa członkowskie czwartej dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych, dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów, dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz dyrektywy w sprawie hierarchii wierzycieli bankowych; mając na uwadze, że w 2019 r. wszczęła ona postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko 12 państwom członkowskim za niepodjęcie środków niezbędnych do pełnej transpozycji dyrektywy w sprawie hierarchii wierzycieli bankowych;
1. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdania roczne Komisji z kontroli stosowania prawa UE za lata 2017, 2018 i 2019, w tym sprawozdania dotyczące poszczególnych krajów; przyznaje, że te sprawozdania roczne, prawo do składania petycji oraz europejska inicjatywa obywatelska to cenne narzędzia umożliwiające prawodawcom UE wykrywanie potencjalnych problemów; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji, że będzie ona przywiązywała wielką wagę do wkładu obywateli, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych stron w wykrywanie naruszeń prawa UE; apeluje do Komisji, aby zintensyfikowała debatę publiczną na temat jej sprawozdań rocznych;
  2. odnotowuje znaczną liczbę petycji, w których wyrażane są obawy obywateli związane z naruszaniem praworządności w państwach członkowskich, i z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie obywateli w korzystanie z przysługujących im praw; uważa, że takie monitorowanie ma zasadnicze znaczenie dla ujawnienia zagrożeń dla praworządności oraz praw i wolności obywateli UE, a także zapobiegania takim zagrożeniom, zanim będą one wymagały oficjalnej reakcji; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje pierwsze roczne sprawozdanie Komisji na temat praworządności jako nowe narzędzie zapobiegawcze i element nowego corocznego mechanizmu praworządności; ponownie wyraża poparcie dla ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych, który byłby regulowany porozumieniem międzyinstytucjonalnym;
  3. przypomina, że co roku Parlament otrzymuje znaczną liczbę petycji od zainteresowanych obywateli wyrażających niezadowolone ze stanu wdrażania prawa UE w państwach członkowskich; jest szczególnie zaniepokojony praktyką odsyłania znacznej liczby składających petycje do innych organów; ponownie wyraża zaniepokojenie, że takie podejście może sprawić, że obywatele będą przekonani, że ich głos nie będzie słyszany przez instytucje UE; podkreśla ważną rolę, jaką społeczeństwo obywatelskie i inne zainteresowane strony, w szczególności demaskatorzy, odgrywają w monitorowaniu i sprawozdawczości w zakresie stosowania prawa UE;
  4. wyraża zaniepokojenie faktem, że w 2019 r. Komisja wszczęła 797 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, która to liczba jest większa niż w 2018 r. (644) i 2017 r. (716); jest również zaniepokojony faktem, że w 2019 r. Komisja wysłała 316 uzasadnionych opinii, podczas gdy w 2018 r. było ich 157, a w 2017 r. – 275; zauważa jednak, że w 2019 r. nadal toczyły się 1 564 postępowania w sprawie nieprzestrzegania przepisów, co stanowi nieznaczny spadek w porównaniu z 1 571 postępowaniami wciąż w toku na koniec 2018 r., a także nieznaczny wzrost w porównaniu z postępowaniami nadal toczącymi się w 2017 r. (1 559); z zadowoleniem przyjmuje fakt, że liczba postępowań w sprawie nieprzestrzegania przepisów dotyczących obowiązków terminowej transpozycji pozostających nadal w toku w 2019 r. spadła do 599, czyli była o 21 % mniejsza niż liczba postępowań nadal w toku pod koniec 2018 r. (758);

Środa, 20 stycznia 2021 r.

5. podkreśla zasadniczą rolę TSUE jako jedynej instytucji orzekającej o ważności prawa UE i w ten sposób zapewniającej jego prawidłowe interpretowanie i stosowanie przez instytucje i państwa członkowskie UE; przypomina, że postępowanie prejudycjalne jest podstawowym mechanizmem prawa UE, które pomaga wyjaśnić, w jaki sposób należy interpretować i stosować prawo UE; zachęca sądy krajowe do zwracania się w razie wątpliwości do TSUE i do zapobiegania w ten sposób postępowaniom w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

6. zauważa, że w 2019 r. postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczynano w następujących głównych obszarach polityki, uszeregowanych od najliczniejszych po najmniej liczne jeśli chodzi o liczbę przypadków: środowisko, rynek wewnętrzny, przemysł, przedsiębiorczość i MŚP, mobilność i transport; odnotowuje z ubolewaniem, że w 2019 r. najwięcej problemów z transpozycją i egzekwowaniem dotyczyło przepisów w dziedzinie środowiska, natomiast dla porównania w 2018 r. środowisko zajmowało trzecie miejsce jeśli chodzi o liczbę nowych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

7. odnotowuje, że według tych sprawozdań dziedzinami, w których wobec państw członkowskich wszczęto w poszczególnych latach najwięcej postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego dotyczących transpozycji, były środowisko, mobilność, transport i rynek wewnętrzny;

8. podkreśla, że nieegzekwowanie prawa nie tylko podważa efektywność rynku wewnętrznego, lecz także ma bezpośredni wpływ na prawa indywidualne i w rezultacie osłabia wiarygodność i wizerunek Unii; jest zdania, że duża liczba postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego świadczy o tym, że terminowe, prawidłowe i skuteczne stosowanie prawa UE w państwach członkowskich pozostaje poważnym wyzwaniem oraz priorytetem; apeluje do Komisji, aby przedstawiła więcej informacji o kryteriach przyjętych w ramach nowego podejścia metodologicznego stosowanego od 2017 r., mającego na celu ustalenie najpoważniejszych przypadków uchybień wobec prawa UE i odnośnych skarg; ubolewa nad faktem, że rosnąca liczba postępowań doprowadziła do stałego od 2017 r. wydłużania się średniego czasu badania potencjalnych naruszeń prawa UE; apeluje do Komisji o skrócenie średniego czasu potrzebnego na rozpatrzenie skarg i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; apeluje do Komisji, aby w stosownych przypadkach radykalnie skróciła czas potrzebny na postawienie państwa członkowskiego przed Trybunałem zgodnie z art. 258 TFUE i art. 260 TFUE;

9. z zaniepokojeniem zauważa, że średni czas transpozycji w UE uległ wydłużeniu, jako że transpozycja dyrektywy do ustawodawstwa krajowego trwała w 2019 r. trzy miesiące dłużej niż w 2018 r.; wzywa do odpowiedniego zaplanowania procedur ustawodawczych, aby zapewnić wystarczająco dużo czasu na transpozycję; podkreśla, że prawo UE musi być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, z poszanowaniem zasad jasności, przejrzystości i pewności prawa; wzywa do przeprowadzenia odpowiednich ocen skutków ex ante i ex post prawa UE; przypomina, że przepisy prawne będące podstawą postępowań w przypadku najpoważniejszych uchybień pochodzą z dyrektyw; przypomina, że rozporządzenia są wykonywane bezpośrednio i są wiążące we wszystkich państwach członkowskich; w związku z powyższym zwraca się do Komisji o stosowanie w miarę możliwości rozporządzeń w przypadku gdy zamierza ona przedstawić wniosek ustawodawczy;

10. podkreśla ponadto rolę kontroli sprawowanej przez Parlament w zwracaniu uwagi Komisji na nieprawidłowości we wdrażaniu prawa UE w państwach członkowskich, zgłaszane za pomocą petycji i zapytań; zachęca Komisję do dalszego wzmocnienia sprawowanego przez nią nadzoru nad tym, w jaki sposób prawo UE jest stosowane w państwach członkowskich, zgodnie z przeglądem horyzontalnym przeprowadzonym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy; podkreśla, że ścisły i zorganizowany dialog między Komisją a państwami członkowskimi na wczesnym etapie jest kluczowy dla skutecznego i prawidłowego stosowania prawa UE oraz dla zajęcia się kwestiami związanymi z nadmiernie rygorystycznym wdrażaniem przepisów podczas transpozycji i stosowania prawa UE; przypomina, że należy utworzyć wspólną bazę danych i stronę internetową dla wszystkich etapów procedury ustawodawczej w celu zwiększenia przejrzystości w dyskusjach ustawodawczych; wzywa Komisję, aby bardziej konsekwentnie promowała przestrzeganie przepisów w różnych obszarach polityki oraz, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, aby wzmocniła instrumenty zapobiegawcze, takich jak na przykład sporządzanie planów wdrażania, planów działania, dokumentów wyjaśniających, specjalnych stron internetowych oraz wymiana dobrych praktyk, które to instrumenty mają pomóc państwom członkowskim w identyfikowaniu problemów związanych z transpozycją, rozwiązywaniu ich na wczesnym etapie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i pomóc im w znalezieniu wspólnych rozwiązań, a tym samym zwiększyć skuteczność ustawodawstwa UE;

11. docenia prace prowadzone przez Komisję Europejską i poszanowanie przez nią zasady pomocniczości; zwraca uwagę, że parlamenty narodowe oraz w stosownych przypadkach parlamenty regionalne odgrywają kluczową rolę w kontroli przedlegislacyjnej projektów aktów prawnych UE; zauważa, że można ulepszyć obecne formy współpracy z parlamentami narodowymi; wyraża ubolewanie z powodu obecnej struktury procedury dotyczącej mechanizmu kontroli zasady pomocniczości, która zmusza komisje UE w parlamentach narodowych do poświęcania zbyt długiego czasu ocenom technicznym i prawnym, a jednocześnie do przestrzegania krótkich terminów; proponuje dokonanie przeglądu tych mechanizmów, aby zwiększyć ich funkcjonalność i skuteczność oraz umożliwić opracowanie bardziej politycznego podejścia do kontroli zasady pomocniczości w całej UE; sugeruje, aby do kontroli zasady pomocniczości w większym stopniu zaangażować Europejski Komitet Regionów, reprezentujący władze regionalne i lokalne;

Środa, 20 stycznia 2021 r.

12. wyraża poważne zaniepokojenie z powodu niewdrożenia przez liczne państwa członkowskie czwartej i piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy; zachęca państwa członkowskie do pilnej i prawidłowej transpozycji tych dyrektyw; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Komisję komunikatu pt. „Jak zapewnić lepsze wdrażanie ram regulacyjnych UE dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu”, który, wraz z szeregiem sprawozdań, może pomóc organom europejskim i krajowym lepiej radzić sobie z praniem pieniędzy, w tym z zagrożeniem finansowaniem terroryzmu;

13. wyraża zaniepokojenie skutkami niektórych systemów inwestowania i uzyskiwania obywatelstwa wprowadzonych niedawno przez niektóre państwa członkowskie UE; wzywa Komisję do wprowadzenia przepisów mających na celu zakazanie takich praktyk;

14. ubolewa nad brakiem spójności i nieadekwatnością przepisów europejskich na potrzeby zwalczania transgranicznej przestępczości zorganizowanej, obejmującej np. handel narkotykami czy handel ludźmi; wzywa Komisję, aby nadal monitorowała prawidłową transpozycję decyzji ramowej w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej, odwołując się do uprawnień nadanych jej przez traktaty w celu poszanowania przepisów; apeluje do Komisji, aby przedstawiła wniosek ustawodawczy dotyczący dyrektywy w oparciu o art. 83 ust. 1 TFUE w celu dokonania przeglądu decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej, dostosowując przy tym znamiona przestępstwa w celu szczególnego podkreślenia transgranicznego charakteru organizacji przestępczych, częściej występującego w sprawozdaniach właściwych agencji europejskich, zwłaszcza Europolu i Eurojustu, zaostrzając sankcje, aby objąć nimi także przestępstwo związku przestępczego, które – w oparciu o model mafijny – charakteryzuje się zdolnością do zastraszania, stwarzaniem, którego umyślnym celem prowadzenie działalności przestępczej, i zdolnością wywierania nacisku na instytucje publiczne; uważa, że w tym kontekście pożądane byłyby również ogólne europejskie przepisy w sprawie ochrony osób, które zdecydują się na współpracę z wymiarem sprawiedliwości;

15. podkreśla znaczenie przepisów, które pozwoliłyby organom ścigania na podjęcie skutecznych działań na rzecz zwalczania nielegalnie uzyskanego mienia, poprzez uniemożliwianie przestępcom korzystania z dochodów z własnych przestępstw dzięki wprowadzaniu ich do gospodarki legalnej lub finansowaniu innej działalności przestępczej; zauważa, że odnośne przepisy europejskie zawierają luki, pomimo przyszłego wejścia w życie rozporządzenia (UE) 2018/1805; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przeprowadzenia przeglądu wszystkich przepisów dotyczących zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w UE oraz przeanalizowania ewentualnego zapotrzebowania na dalsze wspólne przepisy, ze szczególnym naciskiem na takie aspekty, jak zajmowanie i konfiskata mienia również w przypadku braku prawomocnego wyroku skazującego, a także na zarządzanie takim mieniem;

16. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez Komisję na rzecz dalszego monitorowania pełnej transpozycji dyrektyw w sprawie praw procesowych w europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; podkreśla jednak swoje zaniepokojenie utrzymującymi się trudnościami z transpozycją dyrektywy 2012/29/UE ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, pomocy i ochrony ofiar przestępstw⁽⁹⁾; podkreśla swoje zaniepokojenie w związku z postępowaniami w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczętymi przeciwko różnym państwom członkowskim w związku z brakiem transpozycji dyrektywy (UE) 2016/800 w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym⁽¹⁰⁾;

17. podkreśla konieczność poprawy europejskich przepisów podatkowych, aby zwiększyć przejrzystość, rozliczalność i skuteczność systemów podatkowych oraz ograniczyć nieojojalną konkurencję między państwami członkowskimi oraz mnożenie się tzw. rajów podatkowych; uważa, że sprawiedliwe opodatkowanie i zdecydowana walka z oszustwami podatkowymi, uchylaniem się od opodatkowania, agresywnym planowaniem podatkowym i praniem pieniędzy muszą odgrywać zasadniczą rolę w polityce UE; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby rozwijały konkurencyjny, sprawiedliwy i solidny system podatkowy odpowiedni do potrzeb ery cyfrowej i nowych modeli biznesowych;

18. żałuje, że Komisja nie zdecydowała się na wszczęcie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec tych państw członkowskich, które naruszyły przepisy Schengen;

19. ubolewa, że państwa członkowskie nie wywiązały się z obowiązku solidarności i dzielenia odpowiedzialności w związku z relokacją osób ubiegających się o azyl;

⁽⁹⁾ Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 1.

Środa, 20 stycznia 2021 r.

20. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia europejskich przepisów dotyczących walki z poważnymi przestępstwami i terroryzmem; w szczególności zwraca uwagę na niedociągnięcia pod względem transpozycji w niektórych państwach członkowskich, wskazane przez Komisję w związku z dyrektywą (UE) 2017/541 w sprawie zwalczania terroryzmu⁽¹⁾; zauważa, że większość państw członkowskich, przeciwko którym Komisja wszczęła w 2019 r. postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z brakiem transpozycji dyrektywy (UE) 2016/681 w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera⁽²⁾, w międzyczasie powiadomiła Komisję o przyjęciu środków niezbędnych do pomyślnej transpozycji tego aktu;

21. wzywa instytucje UE, by zagwarantowały pełne wdrożenie postanowień Karty we wszystkich podejmowanych decyzjach, działaniach i strategiach z myślą o zapewnieniu rzetelnego przestrzegania zasady pluralizmu, niezależności i wolności mediów; wyraża zaniepokojenie stanem mediów w UE; ubolewa z powodu wszelkich praktyk mających na celu zastraszanie dziennikarzy lub grożenie im; powtarza w związku z tym apel do Komisji o przedstawienie kompleksowego wniosku dotyczącego aktu ustawodawczego mającego na celu ustanowienie norm minimalnych, aby przeciwdziałać strategicznemu powództwu zmierzającemu do stłumienia debaty publicznej (SLAPP) w całej UE; wzywa Komisję, aby wprowadziła środki odstraszające, aby uniknąć nadużywania instrumentów prawnych mającego na celu zastraszanie dziennikarzy lub szkodenie im;

22. potępia rosnącą liczbę kampanii dezinformacji mających na celu wprowadzanie opinii publicznej w błąd w odniesieniu do działań UE i wymierzonych również w środki podejmowane z myślą o zapewnieniu prawidłowego stosowania prawa UE w państwach członkowskich; apeluje do Komisji o przeciwdziałanie tym zjawiskom, gdyż ich celem jest podważanie procesów demokratycznych oraz osłabianie zaufania obywateli do demokratycznych instytucji UE; apeluje do Komisji o wdrożenie jasnego, kompleksowego i szerokiego zbioru działań w celu rozwiązania problemu rozpowszechniania dezinformacji w Europie i jej wpływu oraz zapewnienia ochrony wartości europejskich i systemów demokratycznych;

23. wyraża zaniepokojenie poważnymi brakami stwierdzonymi w stosowaniu prawa UE w obszarze ochrony środowiska i energetyki, zwłaszcza w odniesieniu do gospodarowania odpadami i unieszkodliwiania ich, efektywności energetycznej, utraty bioróżnorodności, wykorzystania zasobów naturalnych i obszarów chronionych, niewystarczającego oczyszczania ścieków komunalnych oraz zanieczyszczenia powietrza, co ma również poważny wpływ na zdrowie ludzkie; zauważa z zaniepokojeniem, że toczy się 19 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z nieprawidłową transpozycją przepisów dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko, co ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia prawidłowego wdrożenia zasady „zanieczyszczający płaci” i odpowiedzialności za szkody wyrządzone środowisku naturalnemu w ogóle;

24. w szczególności zauważa, że większość państw członkowskich dopuściła się stałego i systematycznego naruszenia europejskich standardów w sprawie wartości granicznych dotyczących zanieczyszczenia powietrza; podkreśla, że degradacja ekosystemów i utrata bioróżnorodności to poważne problemy w całej UE; wzywa Komisję, aby zaproponowała nowy akt prawny dotyczący odbudowy ekosystemów, opierający się na obecnych zobowiązaniach wynikających już z dyrektywy siedliskowej i innych przepisów UE; zwraca się do Komisji o podjęcie zdecydowanych kroków prawnych mających na celu zagwarantowanie szybkiej, kompletnej i prawidłowej transpozycji wszystkich dyrektyw środowiskowych UE we wszystkich państwach członkowskich, z uwzględnieniem priorytetów określonych w komunikacie pt.: „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu”;

25. podkreśla, że brak spójnego i kompleksowego zestawu skodyfikowanych zasad dobrej administracji obowiązujących w całej Unii utrudnia obywatelom i przedsiębiorstwom łatwe i pełne zrozumienie przysługujących im praw wynikających z prawa Unii; podkreśla zatem, że skodyfikowanie zasad dobrej administracji w formie rozporządzenia określającego poszczególne aspekty procedur administracyjnych, w tym powiadomień, wiążących terminów, prawa do bycia wysłuchanym, a także prawa dostępu każdej osoby do dokumentacji jej dotyczącej, wzmocniłoby prawa obywateli i poprawiłoby przejrzystość; uważa, że takie uregulowanie zwiększyłoby skuteczność, efektywność i zdolności administracji i usług publicznych oraz, w tym zakresie, stanowiłoby odpowiedź na potrzeby pod względem inwestycji i reform w całej Unii Europejskiej;

26. przypomina swój apel o przyjęcie rozporządzenia w sprawie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji UE na mocy art. 298 TFUE i zauważa, że Komisja nie przedstawiła wniosku w odpowiedzi na ten wniosek; wzywa zatem po raz kolejny Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego dotyczącego europejskich przepisów w sprawie postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem kroków, które Parlament dotychczas podjął w tej dziedzinie;

27. zwraca uwagę na szczególny brak transpozycji, wdrożenia i nadzoru prawa UE w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w przeciwieństwie do bardzo pilnego trybu, w jakim wnioski ustawodawcze w tej dziedzinie są często forsowane przez Komisję i Radę w trakcie procedury ustawodawczej UE; wzywa Komisję i organy krajowe do aktywnego i kompleksowego monitorowania i zapewniania stosowania prawa UE w tej dziedzinie;

⁽¹⁾ Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6.

⁽²⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 132.

Środa, 20 stycznia 2021 r.

28. uznaje, że w celu zapewnienia prawidłowego stosowania prawa UE i właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego obywatele i przedsiębiorcy muszą być informowani o kwestiach wynikających z codziennego stosowania prawa UE; wzywa do zacieśnienia współpracy w tej dziedzinie, w tym za pośrednictwem systemu SOLVIT;

29. ubolewa nad utrzymującym się brakiem spójności między państwami członkowskimi w zakresie skutecznego wdrażania przepisów mających na celu budowę Unii, która jest prospołeczna i sprzyja włączeniu społecznemu, oraz zwalczania wszystkich form dyskryminacji wobec słabszych grup; wyraża zaniepokojenie poważnymi niedociągnięciami i opóźnieniami w stosowaniu prawa UE w obszarach wchodzących w zakres Europejskiego filaru praw socjalnych, w szczególności w odniesieniu do stosowania przepisów w zakresie ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy, dyrektywy w sprawie czasu pracy⁽¹³⁾ i przepisów dotyczących równego traktowania i równych wynagrodzeń kobiet i mężczyzn; podkreśla szeroką interpretację przyjętą przez TSUE w jego wyrokach w sprawie koncepcji równości wynagrodzeń za taką samą pracę oraz zwraca się do Komisji o podjęcie dalszych działań w celu rozwiązania problemu dyskryminacji i zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć na szczeblu europejskim;

30. apeluje do Komisji, aby zapewniła, by pandemia COVID-19 nie została wykorzystana przez państwa członkowskie jako pretekst do nieprawidłowego stosowania prawa UE oraz by wszelkie opóźnienia w transpozycji dyrektyw do krajowych porządków prawnych były należycie uzasadnione;

31. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Komitetowi Regionów, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz parlamentom krajowym.

⁽¹³⁾ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9).